

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ

ชื่อผู้ประกอบการ.....

ชนิดการตรวจประเมิน รับรองใหม่ ต่ออายุ ตรวจติดตาม ตรวจกรณีพิเศษ

วันที่ตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
 4..... 5.....

วันที่ตรวจติดตามผลการแก้ไข ครั้งที่

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
 4..... 5.....

วันที่ตรวจติดตามผลการแก้ไข ครั้งที่

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
 4..... 5.....

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
1. องค์ประกอบของฟาร์ม					
1.1 สถานที่ตั้ง					
1.1.1 ได้รับการยินยอมหรือไม่ขัดต่อระเบียบของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น	MAJOR				
1.1.2 ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวกต่อการขนส่ง	REC				
1.1.3 ไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและ ไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชน เช่น กลิ่น เสียง	REC				
1.1.4(1) ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากอันตรายทาง กายภาพ เคมี และชีวภาพ เว้นแต่มีมาตรการป้องกันอันตรายที่มี ประสิทธิภาพ	MINOR				
1.1.4(2) ที่ตั้งฟาร์มต้องไม่อยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม	REC				
1.2 ผังและลักษณะของฟาร์ม					
1.2.1 พื้นที่ฟาร์มมีขนาดและจำนวนโรงเรือนเพียงพอเหมาะสมใน การเลี้ยงสัตว์ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์และสิ่งแวดล้อม	REC				
1.2.2 มีการวางผังฟาร์มที่ดี และจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจนเหมาะสม ตามวัตถุประสงค์ เช่น โรงเรือน คอกพัก สถานที่เก็บอาหารสัตว์ เก็บอุปกรณ์ ทำลายซากสัตว์ รวบรวมขยะและมูลสัตว์ พื้นที่เลี้ยงแยกเป็นสัดส่วนจากที่พัก อาศัย	MINOR				
1.2.3(1) มีทางเข้า-ออกฟาร์มควายเนื้อทางเดียว	MAJOR				
1.2.3(2) มีป้ายแสดงข้อความหรือสัญลักษณ์เตือนไม่ให้บุคคลที่ไม่ได้รับ อนุญาตเข้าฟาร์ม	REC				
1.2.4(1) มีรั้วรอบบริเวณโรงเรือนและคอกพักสัตว์อย่างเหมาะสม	MAJOR				
1.2.4(2) ควรล้อมรั้วบริเวณฟาร์มหรือใช้มาตรการอื่นทดแทน เช่น การปลูก ต้นไม้เป็นแนวรั้วล้อมรอบบริเวณฟาร์ม	REC				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายนเนื้อ

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
1.3 โรงเรือนและอุปกรณ์					
1.3.1 สร้างด้วยวัสดุที่คงทน แข็งแรง ง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา มีหลังคา ชายคาสูงจากพื้นดินอย่างเหมาะสม เพื่อให้มีการระบายอากาศที่ดี และวัสดุที่ใช้ในโรงเรือนไม่ควรมีส่วนยื่นที่แหลมคม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและควาย	MINOR				
1.3.2(1) มีพื้นที่ในโรงเรือนเพียงพอกับจำนวนควายให้แสดงพฤติกรรมได้ตามธรรมชาติ เช่น หมุนตัว พักผ่อน ยืน และนอน	MINOR				
1.3.2(2) พื้นที่คอกควรมีขนาดอย่างน้อย 5 ตารางเมตร/ตัว	REC				
1.3.3(1) พื้นโรงเรือนเป็นพื้นเรียบ ไม่ลื่น โดยอาจเป็นคอนกรีต ดิน หรือทรายอัดแน่น สามารถทำความสะอาดและจัดการได้โดยสะดวก สามารถระบายน้ำได้ดี ส่วนด้านท้ายคอกควรมีร่องน้ำ เพื่อรวมน้ำให้ไหลไปในทิศทางเดียวกัน	MINOR				
1.3.3(2) หากใช้วัสดุรองพื้น เช่น แฉะยาง แกลบ ควรมีการทำความสะอาดหรือเปลี่ยนวัสดุรองพื้นในระยะเวลาที่เหมาะสม	MINOR				
1.3.4 รางหรือภาชนะใส่อาหารและน้ำสำหรับควาย ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวสัตว์	MINOR				
1.3.5 มีรางหรือภาชนะใส่อาหารและน้ำ มีปริมาณเพียงพอกับขนาด อายุ และจำนวนควาย วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเพื่อให้ควายกินอาหารและน้ำได้สะดวก	MINOR				
1.3.6 มีของบังคับสัตว์ที่สามารถบังคับสัตว์ได้ เพื่อความสะดวกและปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน	REC				
2. การจัดการฟาร์ม					
2.1 มีเอกสารรายละเอียดการปฏิบัติงานในฟาร์มสำหรับกิจกรรมที่สำคัญได้แก่					
2.1.1 แผนการผสมพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์	MINOR				
2.1.2 การจัดการอาหารให้ควาย	MINOR				
2.1.3 การจัดการด้านสุขภาพ	MINOR				
2.1.4 การทำความสะอาด	MINOR				
2.1.5 การจัดการขยะและมูลสัตว์	MINOR				
2.2 การจัดการอาหารสำหรับควายนเนื้อ					
2.2.1 จัดให้อาหารที่เหมาะสมกับความต้องการของควาย	MAJOR				
2.2.2 กรณีที่ใช้อาหารสำเร็จรูป ต้องมีคุณภาพและมาตรฐานตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 และให้ตรวจสอบคุณภาพอาหารควายทางกายภาพในเบื้องต้น	MAJOR				
2.2.3 ในกรณีผสมอาหารเองในฟาร์ม วัตถุดิบที่ใช้หรือสิ่งที่เติมในอาหาร ต้องมีคุณภาพและปลอดภัย ห้ามใช้สารต้องห้ามตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558	MAJOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
2.2.4 การผสมยาสัตว์ในอาหารและน้ำเพื่อรักษาโรค ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และให้มีพื้นที่เก็บอาหารสัตว์ผสมยาดังกล่าวแยกออกจากอาหารทั่วไปและมีการบ่งชี้	MAJOR				
2.2.5 มีสถานที่เก็บอาหารควายที่สามารถป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมสภาพของอาหารสัตว์ได้ ควรเป็นสถานที่เฉพาะ สะอาด แห้ง ระบายอากาศได้ดี สามารถป้องกันแมลงและสัตว์พาหะรวมทั้งไม่ควรจัดวางภาชนะบรรจุอาหารชั้นสัมผัสกับพื้นโดยตรง	MAJOR				
2.3 การจัดการน้ำใช้ในฟาร์ม					
2.3.1 น้ำสำหรับควายกินมีความสะอาด และมีปริมาณเพียงพอ	MAJOR				
2.3.2 แหล่งน้ำใช้ในฟาร์มอยู่ในบริเวณที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย	MAJOR				
2.3.3 น้ำที่ใช้ในฟาร์มต้องสะอาด เพียงพอและเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ในการใช้	MAJOR				
2.4 การทำความสะอาดและการบำรุงรักษา					
2.4.1 โรงเรือนและอุปกรณ์สะอาดและถูกสุขลักษณะ เช่น เก็บมูลทุกวัน กวาดล้างพื้นโรงเรือนไม่ให้เป็นที่สะสม และหมักหมมของมูลควายและเศษอาหาร	MINOR				
2.4.2 บำรุงรักษาโรงเรือนและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ มีความปลอดภัยต่อควายและผู้ปฏิบัติงาน หากเกิดการชำรุดเสียหาย ต้องทำการซ่อมบำรุงเพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	MINOR				
2.4.3 สารเคมี ยาฆ่าเชื้อ หรือวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ที่ใช้ในกระบวนการต่างๆ ให้ใช้ตามคำแนะนำของฉลากผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์ หรือสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือตามคำแนะนำของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และจัดเก็บเป็นสัดส่วน	MINOR				
2.4.4 กรณีมีปลั๊กเทียบ ต้องทำการถ่ายเทน้ำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เป็นที่สะสมของเชื้อโรค	REC				
3. บุคลากร					
3.1 ลูกจ้างต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และมีสัญญาจ้าง ซึ่งสัญญานั้นอาจเป็นหนังสือหรือการระบุด้วยวาจาอย่างชัดเจน ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าจ้างและช่วงระยะเวลาการทำงาน	MAJOR				
3.2 กรณีลูกจ้างเป็นแรงงานต่างด้าว ต้องมีหนังสือเดินทางที่ถูกตามกฎหมายและมีใบอนุญาตทำงาน	MAJOR				
3.3 ให้จัดสวัสดิการและจัดหาอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยแก่ลูกจ้างอย่างเหมาะสม	MAJOR				
3.4 มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับจำนวนควายที่เลี้ยง มีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	MINOR				
3.5 ผู้ประกอบการหรือบุคลากรที่ทำหน้าที่เลี้ยงควายต้องมีความรู้ ประสบการณ์ ได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้เลี้ยงควายได้อย่างถูกต้อง	MINOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
3.6 มีสัตวแพทย์ที่ไม่มีรับรองเป็นผู้ควบคุมฟาร์มกำกับดูแลด้านสุขภาพควาย	MAJOR				
3.7 ผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มต้องมีสุขภาพลักษณะส่วนบุคคลที่ดี และต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีปราศจากโรคติดต่อที่อาจแพร่เข้ามาสู่ควาย ต้องได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและมีใบรับรองแพทย์ โดยใช้แบบฟอร์มใบรับรองแพทย์ที่ได้รับรองจากมติคณะกรรมการแพทยสภา	MAJOR				
4. สุขภาพสัตว์					
4.1 การป้องกันและควบคุมโรค					
4.1.1 มีการทำเครื่องประจำตัวควายทุกตัว ตามระบบการทำเครื่องหมาย และการขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติของกรมปศุสัตว์	MINOR				
4.1.2(1) การจัดการสุขภาพสัตว์ การให้ยา และโปรแกรมวัคซีน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม	MAJOR				
4.1.2(2) ต้องตรวจติดตามสุขภาพฝูงควายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ได้แก่ โรคแท้งติดต่อ และวัณโรค	MAJOR				
4.1.2(3) มีโปรแกรมการให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคระบาดที่สำคัญได้แก่ โรคคอบวม โรคปากและเท้าเปื่อย หรือโรคระบาดอื่นๆ และมีโปรแกรมการกำจัดพยาธิภายในและภายนอกอย่างเหมาะสม	MAJOR				
4.1.3 มีการป้องกันและฆ่าเชื้อโรค ยานพาหนะ อุปกรณ์ และบุคคล ก่อนเข้า-ออกฟาร์ม รวมถึงมีการจดบันทึกการผ่านเข้า-ออกฟาร์มของบุคคลภายนอกที่สามารถตรวจสอบได้					
- บุคคล					
(1) มีบันทึกการเข้า-ออกฟาร์มของบุคคลภายนอกที่จะเข้าฟาร์ม	MAJOR				
(2) มีมาตรการป้องกันการนำเชื้อโรคเข้าสู่ฟาร์มที่ทางเข้า-ออกฟาร์ม เช่น เปลี่ยนรองเท้า มีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือใช้ถุงคลุมรองเท้า	MAJOR				
(3) ผู้ที่จะเข้าในพื้นที่เลี้ยงควายต้องทำความสะอาด และ/หรือ ฆ่าเชื้อที่บริเวณมือ	MAJOR				
- ยานพาหนะ					
(1) มีบันทึกการเข้า-ออกฟาร์มของยานพาหนะทุกชนิด	MAJOR				
(2) ยานพาหนะที่เข้าฟาร์มควาย ต้องผ่านการฆ่าเชื้อที่เหมาะสม โดยเฉพาะล้อยานพาหนะ	MAJOR				
- วัสดุและอุปกรณ์ มีการฆ่าเชื้ออุปกรณ์ก่อนนำเข้าเขตพื้นที่เลี้ยงควาย เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค	MAJOR				
4.1.4 มีมาตรการควบคุมสัตว์พาหะนำโรค	MAJOR				
4.1.5 ระบุแหล่งที่มาของควาย และมีการกักโรค และตรวจรับรองสุขภาพควายที่นำเข้าฟาร์มใหม่	MAJOR				
4.1.6 กรณีเกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์และคำแนะนำของกรมปศุสัตว์	MAJOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
4.1.7 การจัดการซากควายให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์ม ด้วยวิธีเหมาะสม ในกรณีของควายที่ตายจากโรคระบาดต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	MAJOR				
4.2 การบำบัดโรคสัตว์					
4.2.1 การบำบัดโรคสัตว์ให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์ ควบคุมฟาร์ม และเป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 9032 เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมการไช้ยาสัตว์	MAJOR				
4.2.2 หากจัดเก็บวัคซีนหรือยาสัตว์ที่ฟาร์ม ให้เก็บรักษาตามคำแนะนำของ กรมปศุสัตว์ สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม หรือคำแนะนำบนฉลาก หรือ เอกสารกำกับ และเก็บเป็นสัดส่วน	MAJOR				
5. สวัสดิภาพสัตว์					
5.1 ดูแลควายให้มีความเป็นอยู่ที่ดีสบาย หากควายป่วย บาดเจ็บ พิกัด หรือ มีเหตุจำเป็นต้องคัดทิ้ง ให้ปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อมิให้เกิด ความทุกข์ทรมาน	MAJOR				
5.2 มีพื้นที่เลี้ยงปล่อยภายนอกโรงเรือนโดยควรจัดให้มีพื้นที่ลานโล่งและมี ต้นไม้หรือร่มเงาเพื่อให้ควายได้แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติและมีวิธีการ เพื่อลดอุณหภูมิของร่างกายควาย เช่น การให้ควายลงแช่ปลัก การใช้สเปรย์ พ่นน้ำ หรือการอาบน้ำให้ควาย	MAJOR				
6. สิ่งแวดล้อม					
6.1 กำจัดหรือจัดการขยะมูลฝอย ของเสีย และมูลควาย ด้วยวิธีการที่ เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	MINOR				
6.2(1) กรณีปล่อยน้ำที่ใช้ในฟาร์มออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ให้บำบัดน้ำเสีย อย่างถูกต้อง	MINOR				
6.2(2) กรณีเกิดโรคระบาดในฟาร์มต้องฆ่าเชื้อและบำบัดน้ำเสียจาก โรงเรือนหรือฟาร์มก่อนปล่อยหรือระบายออกนอกฟาร์ม เพื่อป้องกันไม่ให้ เชื้อกระจายสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก	MAJOR				
6.3 กรณีมีขยะติดเชื้อ เช่น ขวดยา ขวดวัคซีน เข็มฉีดยา ให้แยกทำลายและ กำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง เช่น การฝัง หรือเผา ภายใต้การกำกับดูแลของ สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม	MAJOR				
7. การบันทึกข้อมูล					
7.1 ให้บันทึกข้อมูล ได้แก่					
7.1.1 บันทึกการจัดการด้านการผลิต เช่น ทะเบียนประวัติควาย ข้อมูลการสืบพันธุ์	MAJOR				
7.1.2 บันทึกการตรวจรับอาหารสำเร็จรูปหรือวัตถุดิบอาหารสัตว์	MAJOR				
7.1.3 บันทึกด้านบุคลากร	MINOR				
7.1.4 บันทึกการทำความสะอาดและการบำรุงรักษา	MAJOR				
7.1.5 บันทึกการควบคุมป้องกันโรคและบำบัดโรคสัตว์	MAJOR				
7.1.6 บันทึกบุคคลเข้า-ออกฟาร์ม	MAJOR				
7.2 ให้เก็บรักษาบันทึกเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี	MINOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายนเนื้อ

หัวข้อ	เกณฑ์ในการพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเหตุ
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	

หมายเหตุ:

ข้อบกพร่องรุนแรง (Major Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การตรวจประเมินฟาร์มควายนเนื้อ และส่งผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

ข้อบกพร่องไม่รุนแรง (Minor Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การตรวจประเมินฟาร์มควายนเนื้อในบางส่วน และไม่มีผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

ข้อสังเกต (Recommendation) หมายถึง สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง แต่หากปล่อยไว้หรือละเลยอาจนำไปสู่ข้อบกพร่องได้